

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA w Katowicach

ul. Grabowa 3
40-172 KATOWICE

e-mail: katowice@rio.gov.pl
NIP 954 10 26 139

tel. 32 60 44 900
fax 32 60 44 901

Katowice, 6 marca 2015 r.

Znak:WK-6100/41/4/14/15

Pan
Ryszard Winiarski
Starosta Powiatu
Raciborskiego

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 3 listopada do 16 grudnia 2014 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Powiatu Raciborskiego za okres od 1 stycznia 2010 r. do 16 grudnia 2014 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli, podpisanym w dniu 7 stycznia 2015 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1113 z późn. zm.).

W zakresie udzielania zamówień publicznych i rozliczania realizowanych zadań:

- *W 2013 r. w toku realizacji zadania inwestycyjnego pn. „Remont kaplicy Zamku Piastowskiego w Raciborzu w zakresie wymiany pokrycia dachu, malowania, elewacji konserwacji portalu wejściowego i drzwi zewnętrznych oraz wykonania i montażu witraży okiennych” udzielono zamówienia dodatkowego w trybie z wolnej ręki na kwotę 135.889,39 zł netto, pomimo braku zaistnienia przesłanek do zastosowania tego trybu udzielenia zamówienia. Powyższym naruszono art. 67 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 7 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r., Nr 113, poz. 759 z późn. zm., a obecnie Dz. U. z 2013 r., poz. 907 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą Pzp” lub „uPzp”.*

W toku kontroli ustalono, że Zamawiający – Powiat Raciborski w wyniku przetargu nieograniczonego, przeprowadzonego w 2013 r., wyłonił wykonawcę zamówienia podstawowego. Umowa w sprawie zamówienia publicznego (podstawowego) Nr SZ.273.10.2013 z dnia 25 marca 2013 r. określała wynagrodzenie kosztorysowe wykonawcy w kwocie 404.066,93 zł brutto.

W czasie realizacji niniejszego zadania inwestycyjnego, Zamawiający, powołując się na art. 67 ust. 1 pkt 5 lit. b „uPzp”, udzielił w trybie z wolnej ręki na rzecz dotychczasowego wykonawcy zamówienia dodatkowego o łącznej wartości umownej 158.865,30 zł netto/ 195.404,32 zł brutto. Umowa w sprawie zamówienia publicznego (dodatkowego)

Nr SZ.273.25.2013 z dnia 19 lipca 2013 r. określała wynagrodzenie ryczałtowe wykonawcy w kwocie 158.865,30 zł netto/ 195.404,32 zł brutto.

Przedmiotem umowy o zamówienie dodatkowe objęto:

- wykonanie pełnej konserwacji oraz wzmocnienia strukturalnego elementów kamieniarki okiennej od strony wnętrza kaplicy,
- wykonanie pełnej konserwacji oraz wzmocnienia strukturalnego portalu wejściowego i drzwi zewnętrznych,
- wzmocnienie kawerny w murze belką żelbetową.

Zgodnie z art. 67 ust. 1 pkt 5 „uPzp” zamówieniami dodatkowymi mogą być wyłącznie zamówienia, których wykonanie stało się konieczne na skutek sytuacji niemożliwej wcześniej do przewidzenia, jeżeli:

- z przyczyn technicznych lub gospodarczych oddzielenie zamówienia dodatkowego od zamówienia podstawowego wymagałoby poniesienia niewspółmiernie wysokich kosztów lub
- wykonanie zamówienia podstawowego jest uzależnione od wykonania zamówienia dodatkowego.

Zamówienia dodatkowe dotyczą zatem nie sytuacji, która z różnych powodów nie została przewidziana przez Zamawiającego (czy projektanta – Prawo zamówień publicznych nie rozróżnia) chociaż mogła lub powinna była być przewidziana, lecz sytuacji nieprzewidywalnej - niemożliwej do przewidzenia, jak określa jasno „uPzp”. Należy podkreślić, iż niemożność przewidzenia konieczności udzielenia zamówienia dodatkowego musi mieć charakter obiektywny.

Zebrany w wyniku kontroli materiał wskazuje, że przyczyną udzielenia zamówienia dodatkowego w zakresie wykonania pełnej konserwacji oraz wzmocnienia strukturalnego elementów kamieniarki okiennej od strony wnętrza kaplicy było niedochowanie przez Zamawiającego należytej staranności w przygotowaniu opisywanego procesu inwestycyjnego. W szczególności Zamawiający w sposób nieprawidłowy dokonał opisu przedmiotu niniejszego zamówienia, czym naruszono art. 29 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r., Nr 113, poz. 759 z późn. zm. a obecnie Dz. U. z 2013 r., poz. 907 z późn. zm.).

Zgodnie z opisem przedmiotu zamówienia podstawowego, zawartym w „projekcie budowlano-wykonawczym witraży okiennych Kaplicy Zamku Piastowskiego w Raciborzu” w punkcie 5 - Opis stanu istniejącego: „Kamieniarka okienna poddana konserwacji technicznej i estetycznej od strony zewnętrznej, jak również od wnętrza klatki schodowej budynku mieszkalnego. Od strony wnętrza kaplicy elementy kamienne pokryte nawarstwieniami oraz powłokami zabezpieczającymi o charakterze organicznym. Zakłada się, że struktura zachowanej kamieniarki gotyckiej wymaga wzmocnienia, zaś na powierzchni wszystkich elementów kamiennych mogą wystąpić lokalne ubytki i drobne spękania, wywołane naprężeniami oraz ciężarem szklenia. Dokładne rozpoznanie stanu zachowania elementów kamiennych będzie możliwe po ustawieniu rusztowań”.

Z kolei z protokołu konieczności na wykonanie robót dodatkowych/zamiennych Nr 1/2013 wynika, że stan zachowania kamieniarki okiennej (określony jako „bardzo zły i wymagający pilnego przeprowadzenia kompleksowej konserwacji technicznej i estetycznej”) został ujawniony dopiero w wyniku realizacji zamówienia podstawowego, tj. „po uzyskaniu dostępu z rusztowań oraz przeprowadzeniu wstępnych prac oczyszczających”.

Tym samym, Zamawiający opisując przedmiot zamówienia podstawowego w „projekcie budowlano-wykonawczym witraży okiennych Kaplicy Zamku Piastowskiego w Raciborzu”, przewidywał możliwość konieczności wzmocnienia kamieniarki gotyckiej („na powierzchni wszystkich elementów kamiennych mogą wystąpić lokalne ubytki i drobne spękania”), lecz

nie dokonując szczegółowego rozpoznania struktury zachowanej kamieniarki w związku z brakiem rusztowania, nie wprowadził tego zakresu prac do zamówienia podstawowego. Zamawiający sam przyznał, że mógł przewidzieć większy zakres prac w zakresie kamieniarki okiennej, lecz zaniechał umieszczenia ich w specyfikacji istotnych warunków zamówienia ze względu na brak możliwości dokładnego rozeznania struktury kamieniarki okiennej.

Stwierdzenia tutaj wymaga, że w art. 67 ust. 1 pkt 5 „uPzp” brak jest przesłanki tzw. niskiego prawdopodobieństwa konieczności wykonania robot. Nie stanowią również takiej przesłanki trudności Zamawiającego w dokładnym rozeznaniu stanu technicznego remontowanego obiektu zabytkowego, np. ze względu na brak rusztowania.

Jeżeli Zamawiający zamierzał skorzystać z możliwości wykonania zamówień dodatkowych, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 5 „uPzp”, powinien był udowodnić zaistnienie przesłanek tam wymienionych.

Zamawiający nie może natomiast powoływać się na przesłankę niemożliwości do przewidzenia robót w sytuacji, gdy na skutek swych lub projektanta zaniechań, czy też zaniechań powstaje konieczność rozszerzenia wykonania zakresu zamówienia innego niż pierwotnie zakładany.

Na gruncie ustawy Prawo zamówień publicznych, niezależnie od swojej winy, to Zamawiający (na zasadzie ryzyka) ponosi odpowiedzialność za poprawność projektu, np. za konieczność zlecenia innych prac, niż zaprojektowane - jak to było w opisywanym przypadku - i wyboru trybu zamówienia.

Ponadto, ani fakt skomplikowanego charakteru zamówienia podstawowego, jakim jest remont obiektu zabytkowego, ani szybkość jego realizacji oraz potrzeba wykonania całości prac w jednym czasie, ani także sposób jego finansowania, nie mogą stanowić uzasadnienia dla rozszerzającej interpretacji art. 67 ust. 1 pkt 5 „uPzp”.

W odniesieniu do robót budowlanych objętych zamówieniem dodatkowym o łącznej wartości 135.889,39 zł netto nie zostały spełnione przesłanki zastosowania trybu z wolnej ręki na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 5 lit. a i b ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r., Nr 113, poz. 759 z późn. zm., a obecnie Dz. U. z 2013 r., poz. 907 z późn. zm.).

Uzasadnienie faktyczne i prawne zastosowania w opisywanym przypadku trybu udzielenia zamówienia z wolnej ręki, o którym mowa w art. 67 ust. 1 pkt 5 „uPzp”, zostało sporządzone w opisywanym przypadku przez Kierownika Referatu Zamówień Publicznych w Starostwie Powiatowym w Raciborzu.

Tryb z wolnej ręki w opisywanym przypadku został zatwierdzony i wszczęty w wyniku podpisania i przesłania dotychczasowemu wykonawcy zaproszenia do negocjacji przez p. Adama Hajduka – byłego Starostę Raciborskiego.

Ww. zamówienie dodatkowe zostało udzielone w trybie z wolnej ręki przez p. Adama Hajduka – byłego Starostę Raciborskiego na podstawie umowy w sprawie zamówienia publicznego Nr SZ.273.25.2013 z dnia 19 lipca 2013 r.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Starostwa Powiatowego w Raciborzu w zakresie weryfikacji przesłanek udzielania zamówień publicznych w trybie z wolnej ręki, stosownie do art. 67 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 907 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie dotacji dla podmiotów spoza sektora finansów publicznych:

- *W 2012 r. udzielono dotację na realizację zadania publicznego Międzyszkolnemu Klubowi Sportowemu Szkoły Mistrzostwa Sportowego „Victoria” w Raciborzu w trybie przewidzianym art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234 poz. 1536 z późn. zm.).*

W przeprowadzonej procedurze stwierdzono, że:

- *przyjęto ofertę Klubu, pomimo że nie zawierała deklaracji o zamiarze odpłatnego bądź nieodpłatnego wykonywania zadania publicznego, co było wymagane art. 14 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 23 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r., Nr 234, poz. 1536 z późn. zm.). Zgodnie ze wzorem oferty, ustalonym rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie wzoru oferty i ramowego wzoru umowy dotyczących realizacji zadania publicznego oraz wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz. U. z 2011 r. Nr 6, poz. 25), deklaracja ta ma postać oświadczenia o pobieraniu/niepobieraniu opłat od adresatów zadania. Ponadto, w ofercie nie podano informacji wymaganych zgodnie ze wzorem ustalonym w ww. rozporządzeniu w zakresie wskazania, czy podmiot składający ofertę zalega bądź nie zalega z opłaceniem należności z tytułu zobowiązań podatkowych i składek na ubezpieczenie społeczne.*
- *nie dochowano 7 dniowego terminu na opublikowanie oferty w Biuletynie Informacji Publicznej, w siedzibie, w miejscu przeznaczonym na zamieszczanie ogłoszeń oraz na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Raciborzu. Zgodnie z art. 19a pkt 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 z późn. zm.), w terminie nie dłuższym niż 7 dni roboczych od dnia wplynięcia oferty, organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego zamieszcza ofertę na okres 7 dni w Biuletynie Informacji Publicznej; w siedzibie organu jednostki samorządu terytorialnego w miejscu przeznaczonym na zamieszczanie ogłoszeń; na stronie internetowej organu jednostki samorządu terytorialnego.*

Obowiązki w powyższym zakresie należały do Inspektora ds. sportu w Referacie Edukacji, Kultury i Sportu. Bezpośredni nadzór sprawował Kierownik Referatu Edukacji, Kultury i Sportu. Umowę o realizację zadania publicznego Nr ZW.425.2.2012 z dnia 18 maja 2012 r. podpisał p. Adam Hajduk – Starosta Raciborski.

Wniosek nr 2

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Starostwa Powiatowego w Raciborzu w zakresie weryfikacji oraz publikacji ofert na realizację zadań publicznych, stosownie do art. 14 ust. 1 pkt 6 i art. 19a pkt 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. 2014 r. poz. 1118 z późn. zm.) oraz postanowień Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie wzoru oferty i ramowego wzoru umowy dotyczących realizacji zadania publicznego oraz wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz. U. z 2011 r. Nr 6, poz. 25), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie wynagrodzeń:

- *W latach 2010 - 2014 (okres objęty kontrolą) dokonywano wypłaty pracownikom Starostwa Powiatowego w Raciborzu tzw. „dodatku stanowiskowego”, który stanowił jeden ze składników stałych wynagrodzenia pracownika. Dodatek stanowiskowy mógł wynosić od 10% do 40% wynagrodzenia zasadniczego i był przyznawany pracownikom na podstawie obowiązującego Regulaminu wynagradzania wprowadzonego zarządzeniem Starosty Raciborskiego Nr 42/09 z dnia 16 czerwca 2009 r., a następnie Nr 49/2013 z dnia 22 kwietnia 2013 r. Powyższy dodatek nie został przewidziany przepisami ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458 z późn. zm., Dz. U. z 2014 r., poz. 1202).*

Zgodnie z art. 39 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy, pracodawca w regulaminie wynagradzania dla pozostałych pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, zawierającym wymagania kwalifikacyjne pracowników samorządowych i szczególne warunki wynagradzania, w tym maksymalny poziom wynagrodzenia zasadniczego, może określić warunki i sposób przyznawania dodatku funkcyjnego a także z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań - dodatku specjalnego, oraz innych dodatków. Z art. 36 ww. ustawy wynika, że pracownikowi samorządowemu przysługuje wynagrodzenie stosowne do zajmowanego stanowiska oraz posiadanych kwalifikacji zawodowych, a także wynagrodzenie zasadnicze, dodatek za wieloletnią pracę, nagroda jubileuszowa, jednorazowa odprawa, dodatkowe wynagrodzenie roczne. Zgodnie z powyższym, pracownikowi może być przyznany dodatek funkcyjny, dodatek specjalny oraz nagroda za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej.

Pisma przyznające dodatek stanowiskowy były podpisywane przez p. Andrzeja Hajduka – Starostę Raciborskiego.

Osobami odpowiedzialnymi za przygotowanie projektu Regulaminu Wynagradzania były Inspektor w Wydziale Organizacyjnym i Spraw Obywatelskich oraz p. Beata Bańczyk – Sekretarz Powiatu Raciborskiego.

Wniosek nr 3

Dostosować Regulamin wynagradzania pracowników Starostwa Powiatowego w Raciborzu w zakresie warunków i sposobu przyznawania dodatków, mając na uwadze art. 39 ust 2 pkt 2 i art. 36 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1202) oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1050 z późn. zm.).

W zakresie księgowości:

- *Na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych Starostwa Powiatowego w Raciborzu w 2014 r. i ich zamknięcia w 2013 r. wykazano w kwocie ujemnej saldo po stronie Ma na koncie 962 – „Wynik na pozostałych operacjach” oraz wykazano saldo Wn na koncie 223 – „Rozliczenie wydatków budżetowych”.*

Powyższym naruszono zasady funkcjonowania ww. kont określone w załącznikach nr 2 i nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów

budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289) oraz w załączniku do zarządzenia Nr 146/2011 Starosty Raciborskiego z dnia 22 września 2011 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania „polityki rachunkowości Starostwa Powiatowego w Raciborzu”. Stosownie do ww. przepisów, na koniec roku konto 962 może wykazywać saldo Wn oznaczające nadwyżkę kosztów nad przychodami lub saldo Ma oznaczające nadwyżkę przychodów nad kosztami, natomiast na koniec roku konto 223 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan środków pieniężnych otrzymanych na pokrycie wydatków budżetowych, lecz niewykorzystanych do końca roku.

Saldo konta 223 ulega likwidacji poprzez księgowanie przelewu na rachunek dysponenta wyższego stopnia środków pieniężnych niewykorzystanych do końca roku, w korespondencji z kontem 130.

Z wyjaśnień złożonych w trakcie kontroli wynikało, że ujemna wartość salda na koncie 962 powstała poprzez dokonanie błędnego przeksięgowania na dzień 31 grudnia 2013 r. w związku z końcem projektu unijnego. W przypadku konta 223 wartość salda jest wynikiem przyjętego sposobu ewidencji środków dofinansowania w ramach projektów unijnych.

Ponadto ustalono, że na pozabilansowym koncie 998 – „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” wykazano jako bilans otwarcia roku 2014 po stronie Wn kwotę 6.532.832,65 zł i po stronie Ma kwotę 6.534.363,02 zł. Zgodnie z opisem konta zawartym w załączniku nr 3 do ww. rozporządzenia oraz w załączniku do zarządzenia Nr 146/2011 Starosty Raciborskiego, na koniec roku konto 998 nie wykazuje salda, co jest równoznaczne z tym, że bilans otwarcia roku następnego także nie powinien wykazywać salda. Powyższe było skutkiem braku zaktualizowania bilansu otwarcia na kontach pozabilansowych po dokonaniu wszystkich przeksięgowania na koncie 998 w 2013 r.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej na ww. kontach należały do pracowników Referatu Księgowości i Płac. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik Referatu Księgowości i Płac – Główny Księgowy Starostwa Raciborskiego.

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Księgowości i Płac w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej budżetu (organu) na koncie 962 oraz na koncie 223 i pozabilansowym koncie 998 w jednostce, stosownie do zasad funkcjonowania ww. kont określonych w załącznikach nr 2 i nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

- W latach 2012 - 2014 nieprawidłowo ujmowano w ewidencji księgowej Starostwa Powiatowego w Raciborzu operacje dotyczące:
 - a) zwrotu niewykorzystanych dotacji w roku jej udzielenia, gdyż zastosowano zapis ujemny (czerwony): po stronie Wn konta 224 w korespondencji ze stroną Ma konta 130,

b) częściowego umorzenia odsetek za I, II, III kwartał 2014 r. od pożyczki udzielonej Szpitalowi Rejonowemu w Raciborzu, gdyż zastosowano zapis ujemny (czerwony): po stronie Wn konta 250-02 w korespondencji ze stroną Ma konta 909-46,

c) zwrotu nadpłaty odsetek od pożyczki za IV kwartał 2012 r., gdyż zastosowano zapis ujemny (czerwony) po stronie Wn konta 133-01-1 w korespondencji ze stroną Ma konta 250-02,

d) zwrotu niewykorzystanej dotacji, gdyż zastosowano zapis ujemny (czerwony) na kontach: po stronie Wn konta 133-01 w korespondencji z kontem 901.

Operacje te ujmowano zapisami ujemnymi w ewidencji jednostki na kontach 224 – „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich”, 130 – „Rachunek bieżący jednostki” oraz w ewidencji budżetu (organu) na kontach 133 – „Rachunek budżetu”, 250 – „Należności finansowe”, 901 – „Dochody budżetu”, 909 – „Rozliczenia międzyokresowe”.

Powyższym naruszono art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.), gdyż jednostki sektora finansów publicznych prowadzą rachunkowość zgodnie z przepisami o rachunkowości, z uwzględnieniem zasad określonych w ustawie o finansach publicznych oraz opis ww. kont zawarty w załącznikach nr 2 i nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289).

Zgodnie z przytoczonymi przepisami, konta 133 i 130 służą do ewidencji operacji pieniężnych dokonywanych na bankowych rachunkach budżetu oraz jednostki. Zapisy na tych kontach dokonywane są wyłącznie na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić zgodność zapisu między jednostką a bankiem. Na stronie Wn konta 133 i 130 ujmuje się wpływy środków pieniężnych na rachunek budżetu czy jednostki (zapisem dodatnim tzw. czarnym).

W myśl art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.), stwierdzone błędy w zapisach poprawia się: przez wprowadzenie do ksiąg rachunkowych dowodu zawierającego korekty zapisów, dokonywane tylko zapisami dodatnimi lub tylko ujemnymi.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej na ww. kontach należały do pracowników Referatu Księgowości i Plac. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik Referatu Księgowości i Plac – Główny Księgowy Starostwa Raciborskiego.

Wniosek nr 5

Zaprowadzić zasadę ujmowania operacji gospodarczych na kontach 133, 250, 901, 909 w ewidencji budżetu (organu) i na kontach 130, 224 w ewidencji jednostki Starostwo Powiatowe, stosownie do zasad funkcjonowania ww. kont określonych w załącznikach nr 2 i nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289) i art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.), mając na uwadze art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

- W latach 2013 - 2014 zaniechano bieżącego ewidencjonowania w księgach rachunkowych Starostwa Powiatowego zmian w stanie środków trwałych w grupie 0-grunty, w związku z nabyciem przez Powiat Raciborski prawa własności nieruchomości, na mocy decyzji komunalizacyjnych. Naruszono tym art. 20 ust. 1 oraz art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.), zgodnie z którymi do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym oraz księgi rachunkowe powinny być prowadzone bieżąco.

Powyższe dotyczyło:

- nieruchomości zajętej pod drogę publiczną, oznaczonej jako działka nr 639/42 o pow. 0,0100 ha, którą zgodnie z dyspozycją Referatu Gospodarki Nieruchomościami wyrażoną pismem z dnia 1 grudnia 2014 r. (znak: SN.IV.6824.2.2014) ujęto na koncie 011 – „Środki trwale” w dniu 1 grudnia 2014 r., pomimo że decyzja Wojewody Śląskiego stwierdzająca nabycie ww. nieruchomości z mocy prawa z dniem 1 stycznia 1999 r. na własność przez Powiat Raciborski uzyskala moc ostateczną w dniu 22 kwietnia 2014 r.;
- nieruchomości zajętej pod drogę publiczną, oznaczonej jako działka nr 277/30 o pow. 0,0065 ha, którą zgodnie z dyspozycją Referatu Gospodarki Nieruchomościami wyrażoną pismem z dnia 1 grudnia 2014 r. (znak: SN.IV.6824.2.2014) ujęto na koncie 011 – „Środki trwale” w dniu 1 grudnia 2014 r., pomimo że decyzja Wojewody Śląskiego stwierdzająca nabycie ww. nieruchomości z mocy prawa z dniem 1 stycznia 1999 r. na własność przez Powiat Raciborski uzyskala moc ostateczną w dniu 18 czerwca 2014 r.;
- nieruchomości zajętej pod drogę publiczną, oznaczonej jako działka nr 273/32 o pow. 0,0093 ha, którą zgodnie z dyspozycją Referatu Gospodarki Nieruchomościami wyrażoną pismem z dnia 1 grudnia 2014 r. (znak: SN.IV.6824.2.2014) ujęto na koncie 011 – „Środki trwale” w dniu 1 grudnia 2014 r., pomimo że decyzja Wojewody Śląskiego stwierdzająca nabycie ww. nieruchomości z mocy prawa z dniem 1 stycznia 1999 r. na własność przez Powiat Raciborski uzyskala moc ostateczną w dniu 30 kwietnia 2014 r.;
- nieruchomości zajętej pod drogę publiczną, oznaczonej jako działka nr 170/1 o pow. 0,0220 ha, którą zgodnie z dyspozycją Referatu Gospodarki Nieruchomościami wyrażoną pismem z dnia 14 stycznia 2014 r. (znak: SN.IV.6824.2.2014) ujęto na koncie 011 – „Środki trwale” w dniu 31 grudnia 2013 r., pomimo że decyzja Wojewody Śląskiego stwierdzająca nabycie ww. nieruchomości z mocy prawa z dniem 1 stycznia 1999 r., na własność przez Powiat Raciborski uzyskala moc ostateczną w dniu 21 maja 2013 r.;
- nieruchomości zajętej pod drogę publiczną, oznaczonej jako działka nr 347/7 o pow. 0,0035 ha, nr 315/59 o pow. 0,0058 ha, nr 269/68 o pow. 0,0101 ha, nr 257/64 o pow. 0,0166 ha, którą zgodnie z dyspozycją Referatu Gospodarki Nieruchomościami wyrażoną pismem z dnia 2 grudnia 2013 r. (znak: SN.IV.6824.1.2013) ujęto na koncie 011 – „Środki trwale” w dniu 2 grudnia 2013 r., pomimo że decyzja Wojewody Śląskiego stwierdzająca nabycie ww. nieruchomości z mocy prawa z dniem 1 stycznia 1999 r. na własność przez Powiat Raciborski uzyskala moc ostateczną w dniu 24 października 2013 r.;
- nieruchomości zajętej pod drogę publiczną, oznaczonej jako działka nr 108 o pow. 0,1430 ha oraz nr 111 o pow. 0,0053 ha, którą zgodnie z dyspozycją Referatu Gospodarki Nieruchomościami wyrażoną pismem z dnia 2 grudnia 2013 r. (znak: SN.IV.6824.1.2013) ujęto na koncie 011 – „Środki trwale” w dniu 2 grudnia 2013 r., pomimo że decyzja Wojewody Śląskiego stwierdzająca nabycie ww. nieruchomości z mocy prawa z dniem 1 stycznia 1999 r. na własność przez Powiat Raciborski, uzyskala moc ostateczną w dniu 27 lipca 2013 r.

Przyczyną nieprawidłowości było przekazywanie informacji z opóźnieniem z Referatu Gospodarki Nieruchomościami do Wydziału Finansowego.

Zadania w zakresie gospodarowania mieniem, w tym regulowania stanu prawnego przejmowanego od Skarbu Państwa z mocy prawa, jako mienie powiatowe jak i nabywanie na rzecz Powiatu nieruchomości zajętych pod drogi publiczne – powiatowe, należały do pracowników Referatu Gospodarki Nieruchomościami. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 6

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Starostwa Powiatowego w Raciborzu w zakresie bieżącego ewidencjonowania zmian w stanie środków trwałych grupy 0 – grunty w księgach rachunkowych, stosownie do art. 20 ust. 1 oraz art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1113 z późn.zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4** ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Regionalna Izba Obrachunkowa
w Katowicach
Daniel Kowalczyk